

TEMA I: Introducció a les Bases de Dades

- 1.1.- Sistema d'informació.
- 1.2.- Base de dades.
- 1.3.- Sistema de gestió de bases de dades.
- 1.4.- Característiques de les tècniques de bases de dades.
- 1.5.- Arquitectura de nivells en un SGBD: esquema de la base de dades.

Introducció a les Bases de Dades.

OBJECTIUS:

- Conèixer el concepte de base de dades i les seues característiques principals.
- Conèixer el concepte de SGBD.

1.1.- Sistema d'Informació (SI)

Un sistema d'informació és un conjunt d'elements ordenadament relacionats entre si d'acord amb certes regles, que aporten a l'organització a la qual serveixen la informació necessària per a l'acompliment dels seus fins.

- Funcions bàsiques d'un SI:
  - Recollida de dades.
  - Processament de dades.
  - Emmagatzematge de dades.
  - Elaboració i presentació de dades.

1.1.- Sistema d'Informació.

Un SI es compon dels següents elements:

- El contingut: les **dades**, llur descripció i els programes que les manipulen.
- L'equip físic: l'ordinador suport del sistema d'informació.
- L'equip lògic: sistema de comunicacions, sistema de gestió de base de dades, sistema operatiu, ...
- L'administrador: persona o equip de persones responsables d'assegurar la qualitat i disponibilitat de les dades.
- Els usuaris.

1.2.- Base de Dades (BD).

Una base de dades és una col·lecció estructurada de dades.

1.3.- Sistema de Gestió de Bases de Dades (SGBD)

Un sistema de gestió de bases de dades és una eina de software (conjunt de programes) que permet la creació i manipulació de bases de dades.

1.4.- Característiques de les tècniques de BD.

- Les BD actuals es caracteritzen per:
  - Integrar tota la informació de l'organització.
  - Persistència de les dades.
  - Accessibilitat simultània per a distints usuaris (o aplicacions).
  - Descripció unificada de les dades i independent de les aplicacions.
  - Independència de les aplicacions respecte a la representació física de les dades.
  - Descripció de vistes parcials de les dades per a distints usuaris.
  - Mecanismes per a assegurar la integritat i la seguretat de les dades.

1.4.- Característiques de les tècniques de BD.

- Les BD persegueixen un objectiu general:
  - Integrar tota la informació del sistema per a evitar redundàncies sense que es perden per allò les distintes perspectives que en tenen els usuaris.
- A més, les eines de software (SGBD) que es construeixen per a aplicar aquestes tècniques han d'assegurar la independència, la integritat i la seguretat de les dades.
- Per a acomplir els objectius els SGBD tenen una arquitectura estàndard: *l'arquitectura de nivells del SGBD*.

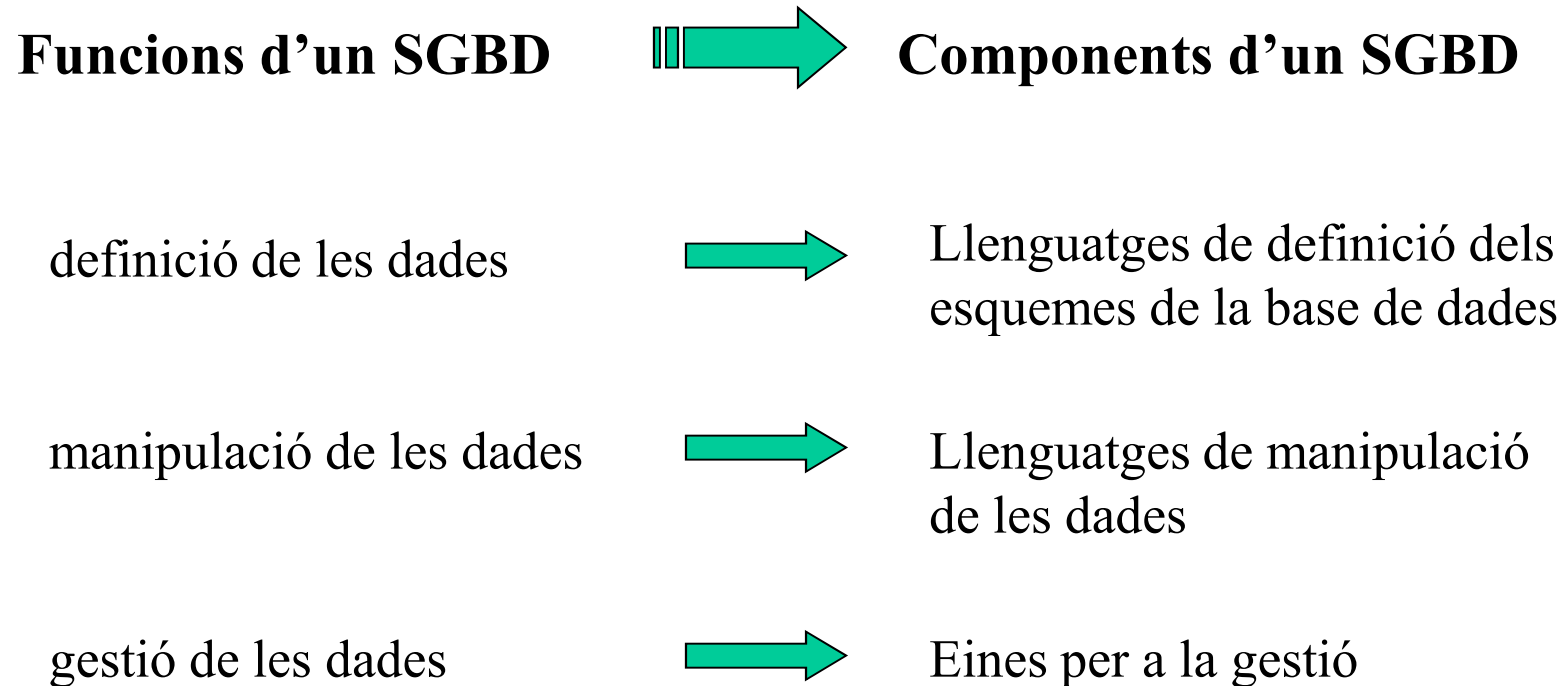
1.5.- Arquitectura de nivells del SGBD.

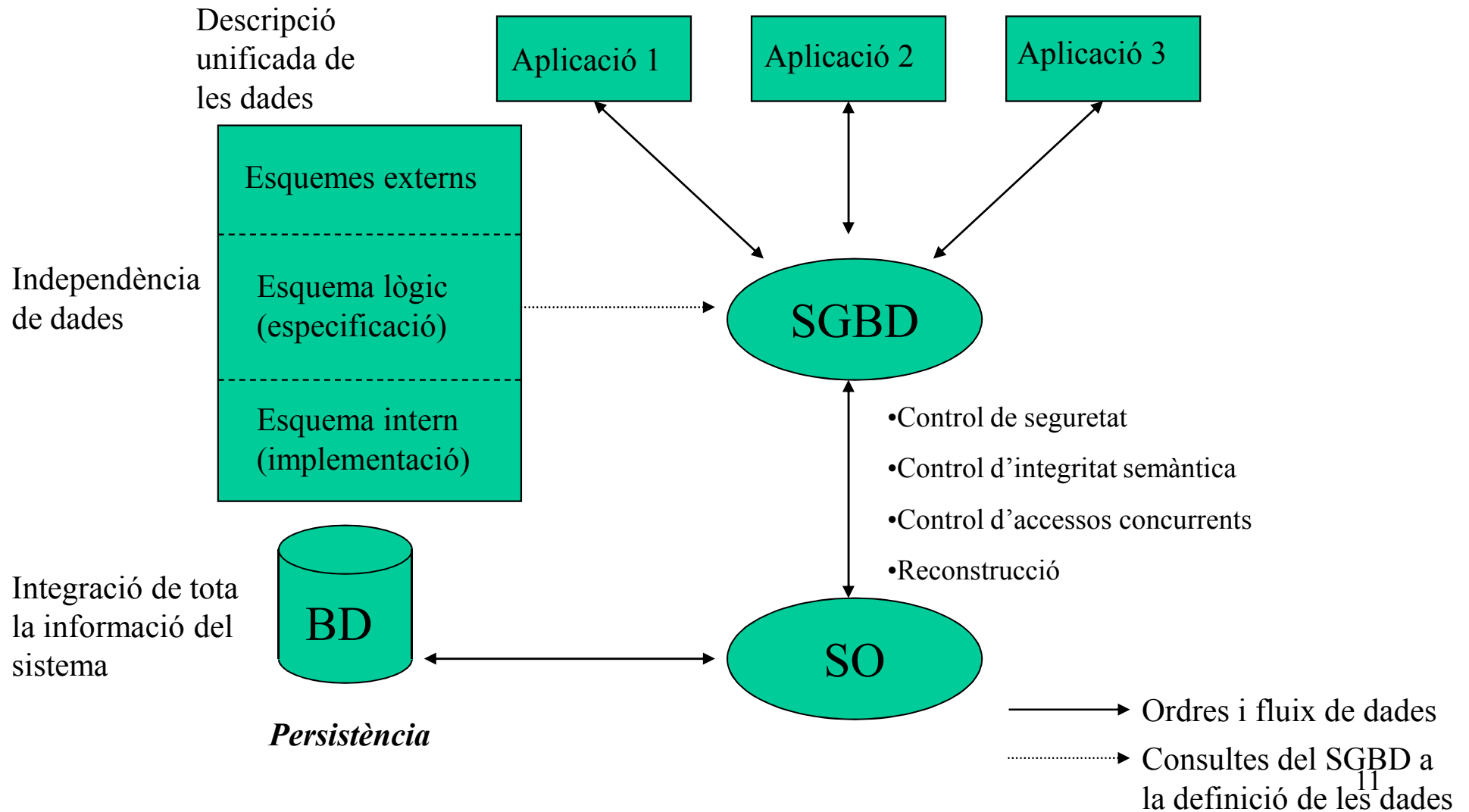
- Un SGBD permet la definició de la BD a tres nivells d'abstracció: lògic, físic i extern. La definició de la base de dades en cadascun d'aquests nivells s'anomena esquema.
- Al *nivell lògic* es fa una definició de les estructures de dades que constitueixen la base de dades. A aquesta definició se li anomena esquema lògic.
- Al *nivell físic* es tria una implementació per a cada una de les estructures definides dins l'esquema lògic. A aquesta definició se li anomena esquema físic o intern.
- Al *nivell extern* es defineixen vistes parcials de la base de dades per a diferents grups d'usuaris.

1.5.- Arquitectura de nivells del SGBD.

1.5.- Arquitectura de nivells del SGBD.

Exemple

Perspectiva de Secretaria

Assignatures

Títol d'Enginyer Tècnic en Informàtica de Gestió (ITIG)					
Curs Semestre	Assignatura	Codi	Dpt.	Teo	Pràc
1A	Algorismes i estructures de dades I	AD1	DSIC	3	3
	Anàlisi matemàtica I	AM1	DMA	3	3
	Fonaments de computadors	FCO	DISCA	4.5	4.5
	Introducció a la programació	IP	DSIC	1.5	1.5
	Matemàtica discreta	MAD	DMA	3	3
1B	Algorismes i estructures de dades II	AD2	DSIC	3	3
	-----	----	----	----	----

Exemple

Perspectiva de Secretaria

Professors

Departament	Codi	Nom	Telèfon
DSIC	LBP	Bos Peris, Lluís	3545
	JCP	Cerdà Peris, Joan	3222
	PMG	Martí Garcia, Pere	3412
DISCA	MRC	Ruiz Cantó, Maria	3675
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----

Exemple

Perspectiva de Secretaria

Docència

Curs Semestre	Assignatura	Grups-T	Crups-P	Professors	Crèdits
1A	AD1	2	4	Cerdà Peris, Joan	9
				Martí Garcia, Pere	9
	IP	2	4	Bos Peris, Lluís	9
				Cerdà Peris, Joan	9
AM1	----	----	----	----	
1B	AD2	----	---	----	----

Exemple

Perspectiva del DSIC

Professors

Codi	Nom	Adreça	Categoria	Telèfon
LBP	Bos Peris, Lluís	Jesús 91	TEU	3545
JCP	Cerdà Peris, Joan	Olta 23	TEU	3222
PMG	Martí Garcia, Pere	Conca 12	TEU	3412
-----	-----	-----	-----	-----

Exemple

Perspectiva del DSIC

Assignatures adscrites

Títol	Centre	Curs Semestre	Assignatura	Codi	Teo	Pràc
ITIG	EUI	1A	Algorismes i estructures de dades I	AD1	3	3
			Introducció a la programació	IP	1.5	1.5
		1B	Algorismes i estructures de dades II	AD2	3	3
----	-----	----	-----	----	----	----

Exemple

Perspectiva del DSIC

Pla d'Ordenació Docent (POD) per assignatures

Semestre de l'any	Títol	Centre	Assignatura	G-T	G-P	Professors	Crèdits
A	ITIG	EUI	AD1	2	4	Cerdà Peris, Joan	9
						Martí Garcia, Pere	9
			IP	2	4	Bos Peris, Lluís	9
						Cerdà Peris, Joan	9
	----		----	----	-----		
B	ITIG	EUI	AD2	----	----	-----	
			----	----	----	-----	

Exemple

Perspectiva del DSIC

POD de l'any per professors

Professors	Assignatura	Títol	Centre	Semestre de l'any	Crèdits
Bos Peris, Lluís	IP	ITIG	EUI	A	9
Cerdà Peris, Joan	AD1	ITIG	EUI	A	9
	IP	ITIG	EUI	A	9
Martí Garcia, Pere	AD1	ITIG	EUI	A	9
---	---	---	---	---	---

Exemple

Perspectiva d'un professor

POD de José Hernández Orallo

Assignatura	Centre	Curs	Semestre de l'any	Crèdits
INS	EUI	3º	A	9
BDA	EUI	2º	B	18
BDA	FI	2º	B	3
Ap. Prog. Ind.	-	D	B	3

Exemple

ESQUEMA LÒGIC

Professor

Codi	Nom	Adreça	Telèfon	Categoria	Dep.
-------------	------------	---------------	----------------	------------------	-------------

Assignatura

Codi	Nom	C/S	Teo	Pràc	G-T	G-P	Títol	Dep.
-------------	------------	------------	------------	-------------	------------	------------	--------------	-------------

Docència

cod_prof	cod_asg	crèdits
-----------------	----------------	----------------

Centre

Codi	Nom	Director	Telèfon
-------------	------------	-----------------	----------------

Títol

Codi	Nom	Centre
-------------	------------	---------------

Departament

Codi	Nom	Director	Telèfon
-------------	------------	-----------------	----------------

Exemple

BASE DE DADES RELACIONAL

Relació DEPARTAMENT

Codi	Nom	Director	Telèfon
DSIC	Sistemes Informàtics i Computació	Joan Garcia	3570
DFA	Física Aplicada	Josep Orelló	3540
----	-----	-----	-----

Exemple

BASE DE DADES RELACIONAL

Relació TÍTOL

Codi	Nom	Centre
ITIG	Enginyer Tècnic en Informàtica de Gestió	EUI
ITIS	Enginyer Tècnic en Informàtica de Sistemes	EUI
----	-----	-----

Exemple

BASE DE DADES RELACIONAL

Relació CENTRE

Codi	Nom	Director	Telèfon
EUI	Escola Universitària d'Informàtica	Anna Rius	3578
FI	Facultat d'Informàtica	Frederic Sabater	3776
----	-----	-----	-----

Exemple

BASE DE DADES RELACIONAL

Relació PROFESSOR

Codi	Nom	Adreça	Telèfon	Categoria	Dep
JCP	Joan Cerdà Peris	Olta 23	3222	TU	DSIC
LBP	Lluís Bos Peris	Jesús 91	3545	TEU	DSIC
PMG	Pere Martí Garcia	Conca 12	3412	ASO	DSIC
----	-----	-----	-----	-----	-----

Exemple

BASE DE DADES RELACIONAL

Relació ASSIGNATURA

Codi	Nom	C/S	Teo	Pràc	G-T	G-P	Títol	Dep
AD1	Algorismes i estructures de dades I	1A	3	3	2	4	ITIG	DSIC
IP	Introducció a la Programació	1A	1.5	1.5	2	4	ITIG	DSIC
AD2	Algorismes i estructures de dades II	1B	3	3	--	--	ITIG	DSIC
-----	-----	---	---	---	--	--	---	---

Exemple

BASE DE DADES RELACIONAL

Relació DOCÈNCIA

cod_prof	cod_asg	crèdits
JCP	AD1	9
JCP	IP	9
LBP	IP	9
PMG	AD1	9
---	---	---

Exemple

ESQUEMA FÍSIC

Índex Títol

ITIG	< • • • >

Índex Codi

AD1	•
AD2	•
IP	•

Fitxer Assignatura

AD1	Algorismes i estructures de dades I	1A	3	3	2	4	ITIG	DSIC
IP	Introducció a la Programació	1A	1.5	1.5	2	4	ITIG	DSIC
AD2	Algorismes i estructures de dades II	1B	3	3	--	--	ITIG	DSIC
----	-----	---	---	---	--	--	---	---

Exemple (Correspondència EL - EE)

Esquema Lògic

Professor

Codi	Nom	Adreça	Telèfon	Categoria	Dep
...	...	...	...	...	...

Seleccionar les files a on
Dep = 'DSIC'

Esquema extern del DSIC

Professor-DSIC

Codi	Nom	Adreça	Telèfon	Categoria
...	...	...	...	...

Assignatura

Codi	Nom	C/S	Teo	Pràc	G-T	G-P	Títol	Dpto
...	...	...	...	...	...	...	...	...

Seleccionar les files a on
Dep = 'DSIC'

Assignatura-DSIC

Codi	Nom	C/S	Teo	Pràc	G-T	G-P	Títol
...	...	...	...	...	...	...	...

Docència

cod_prof	cod_asg	crèdits
...	...	...

Seleccionar les files de Docència
corresponents a assignatures
adsrites al DSIC

Docència-DSIC

cod_prof	cod_asg	crèdits
...	...	...

Títol

Codi	Nom	Centre
...	...	...

S'inclou tota la relació

Títol-DSIC

Codi	Nom	Centre
...	...	...

Reflexió

Què pot ocórrer si es té la informació duplicada?

- Es malgasta espai.
- Major cost d'actualització.
- Poden aparéixer inconsistències.

Per exemple:

Pàgs. 15 i 24. Les categories dels professors no coincideixen!